

at Mennesket har en aldeles uforklarlig Lyst til saaledes at jage og tage Livet af sine Medskabninger, (Munterhed), og den Forskiel der er mellem Jagtlysten hos de høiere og lavere Stænder, ligger aabenbart deri — Lidensskaben er aldeles den samme, den har ganske den samme Grund hos Adelsmanden som hos Bonden og Krybskytten — men Forskiellen er den, at den høiere Situerede tilføjer Almenvellet for sin Fornøielses Skyld, og Krybskytten tilføjesætter Loven for sin Fornøielses Skyld. Men begge gaae de ud paa at fornøie sig paa Andres Beføstning, og der er ikke den store Forskiel mellem dem som man i Førstningen synes. — Jeg maa endvidere tillade mig at bemærke, at de tvende ærede Rigsdagsmænd, som have dissenteret, ikke have været ganske consequente, idet de have tilladt at skyde Bildgæs, men derimod ikke at skyde Spurve og Krager. Den ærede 2den Rigsdagsmand for Kjøbenhavn (Treschow) har i den Anledning sagt, at en Mand ikke let kunde foregive, naar han havde Lyst til at skyde Harer og andre saadanne Dyr, han kunde træffe paa sin Wei, at han var gaaet ud for at skyde Bildgæs. Men kommer man først ind paa at foregive Noget, da kan man gjerne foregive hvad det skal være; thi den, der vil ud at skyde Bildgæs, behøver jo ikke at retfærdiggjøre sig videre, om hvad han vil skyde, han behøver jo ikke at sige, at det er sandsynligt, at der er Bildgæs at skyde, hvor han gaaer, men han siger: der kunde jo gjerne være nogle, og derfor er han gaaet ud. Havde de ærede Rigsdagsmænd været consequente, skulde de have forbudt al Brug af Skydegevær. Det kunde jeg forstaae, det vilde have været Consequents i Sagen. Naar en æret Rigsdagsmand har sagt, at det var vanskeligt at skyde Bildgæs uden at bruge Skydegevær, saa ønskede jeg gjerne, at han vilde oplyse om, hvorledes man uden Skydegevær kan ødelægge Krager; jeg troer ikke, det kan lade sig gjøre. Man kan vel bruge Midler til saadanne Dyrs Udryddelse, som Gift og andre saadanne Sager, men det er jo Noget, som tildeels strider mod Folkeretten, og jeg troer ikke engang, at man maa bruge det mod disse privilegerede Skabninger. Det, at lade Andre

gaae med Skydegevær, er Noget, som altid har været en Torn i Diet for alle Jagtelkere, ja af dem, som drive det meget vidt, synes det endog at være en stor Skam, at den, som ikke forstaaer at haandtere et Skydegevær rigtigt, skal have Ret til at gaae med saadant Gevær. Der er en romersk Digter (Horats), som siger: Nogle ere fødte til at fortære Korn. Jeg troer, at der gives Nogle, som troe, at de skulle have Privilegium paa at fortære vilde Dyr, og deri ligger Forskiellen paa Menneskeslægten, at Nogle ere bestemte til at fortære Korn og Andre til at fortære vilde Dyr; men jeg skal ikke videre indlade mig paa denne Forskiel. Der ere Nogle, som ville have Jagten, forsaavidt den angaaer vilde Dyr, indskrænket alene til Jagt efter Rotter og Muus og spiritus familiaris seminarum. Men jeg skal heller ikke videre indlade mig derpaa, thi saavidt er Ingen gaaet i denne Sag. Naar det er sagt og anført, at Jagten derved vilde blive ødelagt, da skal jeg aldeles ikke indlade mig derpaa. Men det er vist, at ved alle Forordninger, som ere udgivne i denne Retning, er Jagten bleven formindsket, den er nu ikke nær saa herlig som i gamle Dage. Jeg har nylig læst en Beretning om, at Kongen af Neapel i Aaret 1790 gjorde en Reise til Tydskland, og paa denne Reise nedlagde han ikke mindre end 1820 Bildsviin, 1,968 Hjorte, 15,350 Fasaner, 16,324 Harer. (Længe vedvarende Munterhed.) Det var en skjøn Tid dengang at leve i, det var ret en herlig Tid, i det Mindste i en vis Retning. Jeg har ogsaa læst i den Beretning, som den kongelige Herre afgav til sin Fader i Spanien, at hans Fader glædede sig overordentlig ved denne store Bedrift. Men uagtet Jagten meget indskrænkes, bliver der nok alligevel at jage. Jeg frygter slet ikke for de Misbrug, som deraf ville følge. Man paastaar jo, at det skal være saa overordentlig gavnligt for Sundheden, at gaae paa Jagt. Jeg tvivler ikke derom; enhver Bevægelse er god, især for dem, der ikke have Meget at bestille. Men, dersom det er sandt, at Jagten er saa gavnlig for Sundheden, saa troer jeg, at jo færre Dyr der er, desto mere vil Sundheden befæstes; thi desto længere har man at gaae, og derfor vil